

Una caserna de la Guàrdia Civil a preu d'or

L'Ajuntament Sabadell podria arribar a pagar prop de vuit milions d'euros al Ministeri de l'Interior per recuperar un espai de propietat municipal ocupat, fins ara, per una caserna de la Guàrdia Civil.

No és un mal negoci per al Ministeri de l'Interior. Per abandonar les dependències que fins ara havia ocupat a Sabadell, rebrà del consistori d'aquest municipi del Vallès Occidental una compensació de tres milions d'euros i un nou solar de 5.000 metres quadrats. Aquests són els termes que recull un conveni subscrit entre l'alcalde de l'Ajuntament de Sabadell, Manuel Bustos, i el ministre de l'Interior, Alfredo Pérez Rubalcaba, l'agost del 2006.

L'acord entre alcalde i ministre, però, no ha agradat gens a l'oposició municipal (Entesa per Sabadell, ICV, CiU i ERC), excepte el PP, que va decidir presentar un recurs contenciós administratiu contra el conveni.

Pagar per un local que ja és del municipi. L'oposició municipal considera injustificat que la ciutat hagi de pagar tres milions d'euros més la cessió d'un solar de 5.000 metres quadrats —valorats en prop de 5 milions d'euros més— per recuperar l'espai que fins ara ha ocupat la caserna de la Guàrdia Civil, ja que el solar és actualment propietat del municipi. Segons els arguments de l'oposició, aquesta despesa de l'erari municipal és absurda, perquè des del 1998, ja existia un conveni pel qual es remet a un altre acord del 1945, per mitjà del qual la caserna de la Guàrdia Civil passava a ser propietat municipal tan bon punt el cos armat deixés de prestar els serveis i ho requerís el consistori.

L'acord del 1998 el va subscriure el llavors alcalde de Sabadell, Antoni Farrés, amb qui aleshores era director

L'alcalde de Sabadell, Manuel Bustos (PSC).

general de la Guàrdia Civil, Santiago López Valdivielso, quan el PP era al Govern espanyol. En aquell text, s'especificaven les condicions que l'acord del 1945, entre l'Ajuntament i la Guàrdia Civil, ja preveia per la reversió automàtica (el retorn) al municipi de la propietat, en finalitzar l'ús per al qual estaven cedits els terrenys.

La caserna de la Guàrdia Civil es va començar a crear el 1912. Era una època de convulsió social, només cal recordar que el 1909 es van produir els fets de la Setmana Tràgica. Llavors, els empresaris de la ciutat van cedir els terrenys al municipi perquè es construís una caserna per al cos de la "Benemèrita". Precisament, els terrenys cedits se situaven al camí d'entrada a la zona industrial, al costat de les principals empreses tèxtils de la ciutat. No entrà en funcionament, però, fins al 1928, quan l'Ajuntament cedí la caserna sota

la condició d'allotjar-hi la Guàrdia Civil. Va ser el 1945 quan es va fer un procés administratiu de regulació de la gestió de la caserna; llavors la Junta de Obras del Cuartel, en reordenà la propietat i la cedí al municipi. I aquest, al seu torn, en va cedir l'ús al cos armat mentre desenvolupés funcions de seguretat a la ciutat.

El conveni de l'11 de juny del 1998 fou impulsat pel municipi arran de la reordenació de les funcions dels cosos de seguretat de l'estat que va fer el Govern popular. Donava un termini de sis mesos de temps a la Guàrdia Civil per abandonar les dependències. Un termini que es va prorrogar, quan l'Ajuntament va autoritzar a aquest cos militar l'"ús a precari i gratuït" de la caserna fins al 31 de desembre del 1999. Durant aquell temps, el conveni de reversió de la propietat a l'Ajuntament fou ratificat en un ple municipal i el 28 d'abril del 1999 es va fer una escriptura notarial de ratificació, atorgada a la Direcció General de la Guàrdia Civil (DGGC), de reversió al patrimoni municipal. Un procés que culmina amb la inscripció registral de la propietat de la caserna en favor de l'Ajuntament, el 2 de juny del 1999.

Però l'oposició municipal retreu a l'equip de govern que el 9 de maig de l'any 2000 es va signar un conveni entre l'Ajuntament, ara ja sota el mandat de l'alcalde Manuel Bustos (PSC), amb el mateix director general de la Guàrdia Civil, de renovació de l'acord del 1998. D'aquesta manera, el Govern municipal actual donà validesa a l'acord entre Farrés i Valdivielso.

El PSOE es fa enrere. Els problemes comencen amb el canvi de color al Govern a Espanya. El novembre del 2005, un decret municipal requereix a la Guàrdia Civil "la disponibilitat de la caserna". És a dir, el compliment del conveni. Però un ofici de DGGC, ara en mans del PSOE, respon demanant la suspensió del requeriment al·legant que hi ha dubtes sobre la titularitat de la caserna. La mateixa direcció general, en un altre ofici del 31 de març del 2006, comunica a l'Ajuntament que no podrà complir aquest requeriment municipal (de retornar la caserna) perquè considera nuls els convenis existents. El motiu és que la DGGC defensa,

entre altres arguments, que el director general –Valdivielso– no tenia potestat pera fer un conveni semblant. A més, considera la caserna “bé de domini públic”, fet que implica que aquesta propietat queda subjecta a una legislació especial que impediria, segons l’estat, la cessió, i que, abans que es pugui produir la “reversió al patrimoni municipal”, prèviament cal iniciar un procés de “desafecció” (canvi d’ús) de la propietat, un procés que paradoxalment només pot fer el mateix Ministeri o el GIES (Gerència d’Infraestructures i Esquipaments de Seguretat de l’Estat). Així, l’estat no compleix els convenis que va signar bàsicament perquè no vol, ja que és el mateix estat qui qüestiona la conducta d’un dels seus representants. I és l’estat qui no fa el pas previ que caldria per iniciar el procés administratiu necessari de retorn de la propietat al municipi.

El tinent d’alcalde d’Urbanisme, Habitatge i Patrimoni de l’Ajuntament de Sabadell, Joan Carles Sánchez, considera que l’oposició ha simplificat molt aquest afer, que és molt complex i en el qual hi ha “interpretacions jurídiques molt complicades i confrontades entre l’estat i el municipi”, tot i que no qüestiona la propietat municipal de la finca. Considera que hi ha una cadena d’esdeveniments que porta a una “situació en què la interpretació és oberta per a les dues parts”. Atesa la complexitat del cas, segons aquest representant municipal, i tenint en compte l’interès del consistori de posar en marxa el projecte del Parc de Salut en l’emplaçament on ara hi ha la Caserna, l’equip de Govern municipal va optar per negociar una sortida amb el Ministeri, ja que l’alternativa, segons Sánchez, era la d’iniciar una lluita jurídica, a través del contenciós administratiu, una via “molt lenta, que podia aturar aquest projecte per a la ciutat durant cinc, sis o set anys”. A més, l’Ajuntament també afirma que els informes jurídics encarregats no garantien l’èxit per al municipi. Joan Carles Sánchez també afirma que no s’entén l’actitud de l’oposició, ja que en tot moment tothom va ser informat del procés. Així, vincula aquest episodi a la proximitat de les eleccions municipals. Per al Govern municipal, l’actitud de l’oposició posa pals a les rodes d’un

La caserna de la Guàrdia Civil a Sabadell. Tot i ser propietat del municipi, l’Ajuntament podria arribar a pagar vult milions d’euros al Ministeri de l’Interior per poder recuperar aquest espai.

projecte, el del Parc de Salut, molt important per a la ciutat.

Un conveni “irregular”. Les formacions de l’oposició, excepte el PP, no comparteixen, com és natural, la visió de l’equip de govern. Consideren que l’equip de Manuel Bustos ha volgut vincular el futur del projecte del Parc de Salut al conflicte de la propietat de la Caserna de la Guàrdia Civil per confondre l’opinió pública. Així, denuncien que l’Ajuntament va ordenar aturar les obres l’endemà de la conferència de premsa que va oferir l’oposició per anunciar el recurs contra el conveni signat per l’actual alcalde amb el Ministeri, mentre que, al seu entendre, aquesta paralització no era necessària.

Així mateix, els partits de l’oposició consideren que amb el pagament dels tres milions d’euros i la cessió de 5.000 metres quadrats a la Guàrdia Civil, l’Ajuntament actua contra els interessos de la pròpia ciutat. Alhora, denuncien que hi ha irregularitats. Així, defensen que el conveni no es podia signar sense passar abans per un ple municipal, ja que qualsevol acord que comporti una despesa superior als tres milions d’euros requereix el debat en el plenari. I, per a l’oposició, el conveni subscrit entre municipi i Ministeri supera amb escreix aquesta xifra, ja que els 5.000 metres quadrats cedits estan valorats, pel cap baix, en cinc milions d’euros més.

A més, l’oposició considera que si el que es pretenia era desbloquejar un enfrontament amb l’administració de l’estat, el cost per al municipi és exageradament alt. Cap dels grups, de fet, no se n’explica els motius. Així, en resposta a una pregunta feta al Congrés de Madrid per la diputada Carme Garcia (la candidata a alcaldessa d’ICV a Sabadell), el Ministeri de l’Interior informava, el 5 de març passat, de les quantitats que els municipis de l’estat han pagat en processos similars per recuperar o aconseguir la propietat d’espais ocupats per casernes de la Guàrdia Civil durant l’any 2006. Només en el cas de la caserna del carrer Navas de Tolosa, a Barcelona, se superava l’import de Sabadell, en més de 12 milions d’euros. Val a dir que l’extensió i el mateix cost del sòl a la capital catalana expliquen un import tan elevat. En la resta de casos, en poques ocasions se supera el mig milió d’euros. I en cap cas dels exposats pel Ministeri la caserna era propietat del municipi. Per aquestes raons, les formacions de l’oposició no entenen com pot ser que l’equip de govern de Manuel Bustos no hagi lluitat més i, en el cas de negociar una sortida que evités haver de recórrer a la llarga travessia d’un litigi per la via contenciosa administrativa amb l’estat, no s’hagi negociat una xifra radicalment més baixa.

Enric Rimbau